

k t. zv. »panování«. Žalobce má totiž právo dvakrát do roka zajišťovati na statech koně a dobytek. Polovinu zjištěného je povinen dáti soudu. Nesplní-li odsouzený po roce a dni svoji povinnost, dojde k »ošacování« statku do výše náhrady. V roce následujícím jako nová pohružka může být znovu vykonáno panování. Nezaplatí-li ani potom, spadá ošacovaný statek na žalobce. Zemře-li zatím žalobce, přechází jeho právo na dědice.

Řízení v osobní justici je, jak již podotknuto, téměř pomínuto. Jsou tu jen dvě ustanovení a sice a) u násilného smilstva. Řízení v tomto případě je výslovně určeno k soudu dvorskému. b) Pro dívky provdávající se bez svolení rodičů neb j. příbuzných, je příslušný soud dvorský, náležejí-li dívky stavu šlechtického neb panského. Dívky nižších stavů patří před soud popravců a král, vladaře té krajiny, kde se provinění stalo.

Řízení ve sporu o hranice lesa kr. a panského je následující: Z každé strany má býti vybráno 9 spolehlivých, nestranných hajných, kteří za přítomnosti purkrabího neb vladaře na místě se dohodnou a hranici vyznačí. V případě neshody, vylosuje purkrabí (vladař) z každé strany 3 hajné a na základě jich přísežné výpovědi rozhodne.¹²⁾

Zvláštní řízení je při zabrání jmění spadlého do komory. Hofmistr, který vede správu jmění král. dá bříčem třikrát provolati na trhu měst, kde statek napadlý leží, že se uvázal v jeho držení. Námitky musí býti předneseny do 14 dnů před dvorským soudcem. Pozdější nároky nejsou připuštěny, lečby dotyčný svědky dokázal, že nebyl v době zákonem předepsané přítomen. Pro něj běží potom 14denní lhůta ode dne navrácení do země.¹³⁾ Spory proti kr. úředníkům zvl. popravcům soudí král nebo hofrystér. Spory proti vladařům kr. mají býti předneseny před hofrychtěrem, který vydá listy, opravňující kmety příslušného místa k rozřešení sporu. Nemohou-li se shodnouti nebo jde-li o »osobný súd«, rozhodne hofrychtér sám. Páca prohlásiti psancem mohou jen popravci. Konšelé neb přísežní oznámí jen popravcům, koho za psance považují.

Z P R Ā V Y.

Útěcha trpícím. Spect. profesor dr. K. Herrmann-Otavský věnoval S. Č. P. »Všehrd« 10.000 Kč jako základ fondu pro navrácení zdraví studujících na právnické fakultě v Praze. V tom obrovském moři béd a strastí, jež způsobí ztráta nejcennějšího pokladu každého jedince, není takovýto dar jen slzou soucitu, nýbrž stává se skutečným podkladem pro plodnou pomoc v neštěstí. Studentstvo naše zajisté plně ocení krásnou snahu zakladatelovu a snad se i najdou ti, kteří následovati budou vzácného příkladu šlechetného dárce.

Dr. Hans Kelsen, profesor státního práva na universitě vídeňské, přednášel dne 25. listopadu v Brně v zasedací síni obchodní a živnostenské komory na pozvání několika profesorů brněnské fakulty právnické

¹²⁾ Čl. 52.

¹³⁾ Čl. 104.